

9 מרץ 2017

קריטריונים לספורטאים מצטיינים בצה"ל

רקע

מינהל הספורט ומוסדות הצבא בישראל מאפשרים לספורטאים מצטיינים בספורט, המהלך השירות הצבאי, להתאמן ולהתחרות בענף הספורט בו הם מתמחים. מינהל הספורט בתאום עם איגודי הספורט מרכז את הנתונים המקצועיים של הספורטאים, תוך בדיקה ובקרה של היחידה לספורט הישגי, ממליץ למוסדות צה"ל על הספורטאים המצטיינים טרם גיוסם לצה"ל. כיום כ- 400 חיילים ועוד כ- 230 חיילות משרתים בצה"ל במעמד של ספורטאי מצטיין או פעיל.

הגדרות

דרגת הישג

הישגו של הספורטאי, שנקבע בעונה שקדמה למועד הדיון בהמלצות על ספורטאים מצטיינים לצה"ל, יקבע את דרגת ההישג כמפורטת בהמשך.

2290 נקודות במד כושר

אמן ישראלי שחמט

2400 נקודות במד כושר

אמן בכיר ישראלי שחמט

אמן בינלאומי לגברים 2400 נקודות במד כושר ואמן בינלאומי לנשים 2200 נקודות. אמן פיד"א 2300 נקודות במד כושר ואמנית פיד"א 2100 נקודות.

אמן בינ"ל שחמט

אמן פיד"א שחמט

רב אמן בינלאומי לגברים 2500 נקודות במד כושר ורב אמן בינלאומי לנשים 2300 נקודות.

רב אמן בינ"ל שחמט

התחרות הרשמית הבכירה ביותר בענף הספורט בו תחרות רשמית עשויה להתקיים בין יחידים, שבה מדורגים הספורטאים על פי הישגיהם בתחרות, המתקיימת מדי עונת ספורט.

אליפות ישראל בענפים אישיים

מד כושר הינה "שיטה" לצבירת ניקוד לשם דירוג שחקני שחמט. השחמטאי צובר ניקוד באופן שוטף על פי ניצחונותיו והפסדיו של השחקן במשחקים תחרותיים. עבור ניצחון מול שחקן חזק יותר יקבל השחמטאי יותר נקודות מאילו שיקבל עבור ניצחון מול שחקן חלש ממנו. כך גם לגבי הפסד- עבור הפסד נגד שחקן חזק יותר יאבד השחמטאי פחות נקודות מאשר לו הפסיד נגד שחקן חלש ממנו.

מד כושר

מכסה סגורה משמעה כי באותו ענף לא תהיה זכאות להכרה בספורטאים מצטיינים או פעילים, אלא במסגרת המכסות שהוקצבו לאותו ענף. רק שחרור של ספורטאי מהענף האמור יאפשר הכרה בספורטאי אחר מאותו ענף ובלבד שעמד בתנאי הסף ובאמות המידה כנדרש.

מכסות סגורות

נבחרת הכוללת את הספורטאים המצטיינים הבוגרים במדינה, על פי בחירת התאחדות או איגוד הספורט, הפועלת במשך כל השנה (לא כולל תקופת המנוחה האקטיבית), המאומנת בידי מאמן בעל תעודת הסמכה לפי חוק הספורט, שמועסק בידי התאחדות או איגוד הספורט הרלוונטיים, והמשתתפת באליפות העולם, באליפות אירופה או באליפות בין-לאומית אחרת המוכרת בידי מינהל הספורט בהתייעצות עם היחידה לספורט הישגי או עם היחידה לספורט לא אולימפי

נבחרת לאומית בוגרים

נבחרת לאומית עתודה	נבחרת הכוללת את הספורטאים המצטיינים בין גיל נוער לבין גיל בוגרים במדינה, על פי בחירת התאחדות או איגוד הספורט, הפועלת במשך כל השנה (לא כולל תקופת המנוחה האקטיבית), המאומנת בידי מאמן בעל תעודת הסמכה לפי חוק הספורט, שמועסק בידי התאחדות או איגוד הספורט הרלוונטיים, והמשתתפת באליפות העולם, באליפות אירופה או באליפות בין-לאומית אחרת המוכרת בידי מינהל הספורט בהתייעצות עם היחידה לספורט הישגי או עם היחידה לספורט לא אולימפי
נבחרת לאומית נוער	נבחרת הכוללת את הספורטאים המצטיינים עד גיל 19 במדינה, על פי בחירת התאחדות או איגוד הספורט, הפועלת במשך כל השנה (לא כולל תקופת המנוחה האקטיבית), המאומנת בידי מאמן בעל תעודת הסמכה לפי חוק הספורט, שמועסק בידי התאחדות או איגוד הספורט הרלוונטיים, והמשתתפת באליפות העולם, באליפות אירופה או באליפות בין-לאומית אחרת המוכרת בידי מינהל הספורט בהתייעצות עם היחידה לספורט הישגי או עם היחידה לספורט לא אולימפי
סגל אולימפי	ספורטאים שהיחידה לספורט הישגי המליצה עליהם למינהל הספורט ולוועד האולימפי כמועמדים להשתתפות במשחקים האולימפיים הקרובים לאחר שהוכיחו הישגים שהוגדרו מראש על ידי היחידה לספורט הישגי;
סגל לא אולימפי	ספורטאים שהיחידה לספורט תחרותי המליצה עליהם למינהל הספורט ואיל"ת כמועמדים להשתתפות במשחקי העולם הקרובים לאחר שהוכיחו הישגים שהוגדרו מראש על ידי היחידה לספורט תחרותי;
ספורטאי הלוקח חלק פעיל בתחרויות הרשמיות של הנבחרת בענף קבוצתי ספורטאי מצטיין	ספורטאי הרשום בטופס המשחק לפחות ב- 3 משחקים בינ"ל.
ספורטאי עילוי	ספורטאי משרת בצה"ל 6 שעות ביום במשך כל השבוע, וגם זכאי לחופשה שנתית מיוחדת של 90 יום בשנה. + עד 120 יום בשנה דחיית שרות.
ספורטאי פעיל	ספורטאי השווה בחו"ל לתקופה של עד 3 שנים עם אופציה לשנה נוספת, ובסיומה של תקופה זו ימלא את חובת שירותו הצבאי.
ענף אישי ענפי קרב	ספורטאי משרת בצה"ל 6 שעות ביום בשלושה ימים בשבוע ושאר הימים משרת שרות מלא, וגם זכאי לחופשה שנתית מיוחדת של 90 יום בשנה + עד 120 יום דחיית שרות. כל ענפי הספורט שאינם קבוצתיים או שו קונגפו, איגרוף, איגרוף תאילנדי, אקוואטלון, ג'ודו, ג'יו ג'יטסו, האבקות, טאקוונדו, סיוף, סמבו, קיק בוקס, קנדו-בודו, קרטה.
ענפי הספורט הקבוצתיים הבכירים – עפ"י דו"ח בורוביץ ענפים מועדפים	ענפי הספורט הקבוצתיים הרשומים הגדול ביותר. שלושת הענפים המובילים בוועד האולימפי הבינ"ל - אתלטיקה, שחייה והתעמלות מכשירים.
ענפים קבוצתיים	כדורגל, כדורסל, כדורעף, כדוריד, כדור מים, רוגבי, בייסבול, סופטבול, קריקט, הוקי גלגליות, הוקי קרח, משיכת חבל

מטרות

1. לאפשר לספורטאים מצטיינים תנאי אימון מיטביים בעת שירותם הצבאי.
2. לסייע לאיגודים ולאגודות הספורט להיעזר בספורטאים החיילים בייצוג המדינה בתחרויות בינ"ל.

אוכלוסיית יעד

ספורטאים מצטיינים המשרתים בצה"ל.

תנאי סף

1. ענפים אישיים - השתתפות באליפות אירופה או עולם (בנוער או בבוגרים) או הישג באליפות ישראל בענפים אישיים.
2. ענפים קבוצתיים - ספורטאי חבר בנבחרת בוגרים, עתודה או נוער בענפי כדור.
3. הכרה בספורטאי מצטיין או פעיל לא יכולה להילקח במהלך 9 החודשים האחרונים לשירותו של החייל בצה"ל.
4. ספורטאי עילוי - הומלץ ע"י האיגוד או ההתאחדות הרלוונטית לספורטאי, כבעל הצטיינות יתרה.
5. ספורטאי עילוי –

(1) חבר הסגל האולימפי בענף ספורט אישי
או

(2) ספורטאי (זכר) בנבחרת ישראל בוגרים

- (1) בענף הכדורגל – שחקן עם חוזה אישי בסגל של אחת מקבוצות הליגה הראשונה באחת מ-20 המדינות המדורגות ראשונות בפיפ"א. בנוסף, חבר קבוע בסגל נבחרת ישראל בוגרים, הרשום בטופס המשחק לפחות ב-3 משחקים בינ"ל.
- (2) בענפי הכדורסל והכדוריד הרשום בטופס המשחק ב-3 משחקים בינ"ל רשמיים בנבחרת ישראל ושיחק לפחות 15 דקות בכל אחד מהמשחקים.
- (3) בענף הכדורעף רשום כשחקן שישייה פותחת ב-3 משחקים בינ"ל רשמיים של נבחרת ישראל.
- (4) בענף הרוגבי שיחק בהרכב הפותח לפחות ב-3 משחקים בינ"ל רשמיים של נבחרת ישראל.

(3) ספורטאית (נקבה) בנבחרת ישראל

- (1) בענף הכדורגל - חברה בנבחרת הנערות בפרק זמן של לפחות 1/2 שנה, ומשתתפת בפועל באימוני הנבחרת בהיקף של 70% ויותר.
- (2) בענף הכדורסל - חברה בנבחרת הנערות הרשומה בטופס המשחק ב-3 משחקים בינ"ל רשמיים של נבחרת ישראל ושיחקה לפחות 15 דקות בכל אחד מהמשחקים. בנוסף תידרש להיות בסגל קבוצה בליגה הבכירה לנשים.

- (3) בענף הכדוריד - חברה בנבחרת הבוגרות הרשומה בטופס המשחק ב- 3 משחקים בינ"ל רשמיים של נבחרת ישראל ושיחקה לפחות 15 דקות בכל אחד מהמשחקים.
- (4) בענף הכדורעף - חברה בנבחרת הבוגרות הרשומה כשחקנית ב- 3 משחקים בינ"ל רשמיים של נבחרת ישראל, או שחקנית נבחרת ישראל המשחקת בשישייה הפותחת באחת מהקבוצות בליגת הבכירה באיגוד.

דרגת הישג

ההכרה במעמד ספורטאי כספורטאי מצטיין יועדף בהתאם לסדר אמות המידה המופיעות בסעיף זה. כך למשל, ספורטאי החבר בסגלי אולימפי בענפים אישיים יזכה להכרה לפני ספורטאי בענף קבוצתי החבר בנבחרת הבוגרים או בנבחרת העתודה ולוקח חלק פעיל בתחרויות הרשמיות של הנבחרת וכן הלאה.

1. ספורטאי חבר בסגל האולימפי בענפים אישיים.

2. ספורטאי בענף קבוצתי אולימפי:

א. בענף הכדורגל:

(1) חבר בנבחרת הבוגרים הרשום בטופס המשחק ב- 3 משחקים בינ"ל רשמיים של נבחרת ישראל
או:

(2) חבר בנבחרת העתודה בפרק זמן של לפחות 1/2 שנה, ומשתתף בפועל באימוני הנבחרת בהיקף של 70% ויותר, או חבר בנבחרת העתודה ושותף ב- 10 משחקי ליגה או גביע בהרכב הראשון בקבוצה של אחת מ- 2 הליגות הבכירות בישראל.

ב. בענפי הכדורסל, הכדור מים והכדוריד: חבר בנבחרת הבוגרים או נבחרת העתודה או נבחרת הנוער של ישראל, ששיחק 3 משחקים רשמיים לפחות ושותף 15 דקות בכל אחד מהמשחקים. שחקן בנבחרת הנוער יידרש גם לקחת חלק ב- 8 משחקי ליגה בהיקף ממוצע של 15 דקות למשחק בליגה הבכירה, ובענף הכדורסל באחת משתי הליגות הבכירות.

ג. בענף הכדורעף: חבר בנבחרת הבוגרים או נבחרת הנוער הרשום כשחקן שישייה פותחת ב- 3 משחקים בינ"ל רשמיים של נבחרת ישראל, או שחקן נבחרת ישראל המשחק בשישייה הפותחת באחת מהקבוצות בליגת העל.

ד. ביתר ענפי הכדור: חבר בנבחרת הבוגרים או בנבחרת העתודה ששיחק בהרכב הפותח לפחות ב- 3 משחקים בינ"ל רשמיים של נבחרת ישראל.

3. ספורטאי בסגל ענפים שאינם אולימפיים.

4. ספורטאי בענפי הספורט האולימפיים:

א. מלבד ענפי הקרב - שדורג ב 1/3 העליון מבין הספורטאים המשתתפים באליפות העולם או אליפות אירופה לנוער.

ב. בענפי הקרב - ספורטאי המתחרה באחד מענפי הקרב האולימפיים, שדורג ב - 1/2 העליון מבין הספורטאים המשתתפים באליפות העולם או אליפות אירופה לנוער, ובלבד שהספורטאי בענפי

- הקרב ניצח ניצחון אחד לפחות על המזרן או בזירה לעניין זה ניצחון טכני לא יימנה במניין הניצחונות בתחרות.
- ג. טניסאי בעל 4 נקודות ATP לגברים או 4 נקודות WTA לנשים או עד דרוג 100 בעולם לנוער .
5. רב אמן או אמן בינ"ל או אמן בכיר ישראלי בענף השחמט, בתנאי שמד-הכושר הבינלאומי שלו באחד מפרסומי פיד"ה בשנה האחרונה היה לפחות 2400 (לבנות 2200), ובתנאי שהוא השתתף בשנה האחרונה בלפחות 20 משחקי תחרות.
6. ספורטאים בענפי הספורט הלא אולימפיים – באליפות עולם או אירופה לבוגרים, עם הגדרה דומה לסעיף 4 דלעיל.
7. ספורטאים בענפי הספורט הלא אולימפיים – באליפות עולם או אירופה לנוער, עם הגדרה דומה לסעיף 4 דלעיל.
8. ספורטאי המדורג במקום הראשון באליפות ישראל לבוגרים, תנאי הכרחי להכרה באליפות ישראל הוא השתתפות של 3 ספורטאים או יותר.
9. ענפים אולימפיים במשחקי הכדור.
- א. הספורטאי חבר בנבחרת הנוער (או בבוגרים או בעתודה) בפרק זמן של 1/2 שנה לפחות ומשתתף בפועל באימוני הנבחרת בהיקף של 70% ויותר, ובנוסף:
- 1) כדורגל וכדורסל - חבר בסגל קבוצה של אחת מ- 2 הליגות הבכירות בישראל או שחקן הרכב פותח ב- 15 ממשחקי הליגה הבכירה לנוער.
- 2) ביתר ענפי הכדור – שחקן בסגל של אחת מקבוצות הליגה הבכירה של בוגרים.
- ב. ספורטאיות בענפי הכדור שהן חברות סגל של אחת מקבוצות הליגה הבכירה לנשים, שרשומות בטופס המשחק לפחות ב- 15 משחקים בשנה, ונוטלות חלק פעיל לפחות בשלושה משחקים.
- ג. טניסאי בעל 2 נקודות ATP לגברים או 2 נקודות WTA לנשים בזוגות 6 נקודות ATP לגברים או 6 נקודות WTA לנשים.
- ד. התעמלות – ספורטאי החבר בסגל נבחרת בוגרים ולא יותר משישה ספורטאים לנבחרת.
- ה. אופניים- ספורטאים החבר בסגל נבחרת בוגרים או נוער באופני כביש ולא יותר משמונה ספורטאים לנבחרת. ספורטאים החבר בסגל נבחרת בוגרים או נוער באופני הרים ולא יותר מארבעה ספורטאים לנבחרת.
10. ענפים לא אולימפיים במשחקי הכדור - ספורטאי בנבחרת הבוגרים או בנבחרת העתודה, הלוקח חלק פעיל בתחרויות הרשמיות של הנבחרת,
11. ספורטאי בענף אישי, המדורג במקום השני באליפות ישראל לבוגרים ובלבד שבאליפות זו השתתפו 6 ספורטאים לפחות.
12. ספורטאי בענף אישי, המדורג במקום השלישי באליפות ישראל לבוגרים ובלבד שבאליפות זו השתתפו 8 ספורטאים לפחות, מלבד ענפי קרב, שבהם השתתפו 8 ספורטאים בכל קטגוריית משקל ועל הספורטאי לנצח 2 קרבות לפחות.

13. אמן פיד"א או אמן ישראלי בענף השחמט, בתנאי שמד-הכושר הבינלאומי שלו באחד מפרסומי פיד"א בשנה האחרונה היה לפחות 2200 (לבנות 2000), ובתנאי שהוא השתתף בשנה האחרונה בלפחות 20 משחקי תחרות, ובענפי כדורגל וכדורסל – ספורטאי בליגת על בוגרים, שנרשם בטופס המשחק לפחות 10 משחקי ליגה רשמיים.
14. ספורטאי בענף אישי, המדורג במקום הראשון באליפות ישראל לנוער, ובלבד שבאליפות זו השתתפו 3 ספורטאים לפחות. להוציא טניס, שהמדורג ראשון בארץ לאחר אליפות ישראל לנוער, הוא גם בעל 1 נקודה ATP לגברים ומדורג בין ה-15 הראשונים בדירוג הלאומי לבוגרים, או הספורטאית בעלת 1 נקודה WTA לנשים ומדורגת בין ה-15 הראשונות בדירוג הלאומי לנשים.
15. ספורטאי בענף אישי, המדורג במקום השני באליפות ישראל לנוער, להוציא ענפי הטריאתלון והאופנים המדורגים גם במקום השלישי, ולהוציא ענפי האתלטיקה והשחייה ללא מגבלת דירוג ובתנאי שיעמוד במינימום ניקוד כמפורט מטה*, בלבד שבאליפות זו השתתפו 8 ספורטאים לפחות. מלבד ענפי קרב, שבהם השתתפו 8 ספורטאים בכל קטגוריית משקל ועל הספורטאי לנצח 2 קרבות לפחות.
16. הוועדה תאשר עד 3 ספורטאים חריגים לתקופה של 3 שנים, כפוף להמלצה מקצועית של הצוות המקצועי המלווה את הספורטאי בשנה האחרונה ויילקח בחשבון מרכיב של שיקול דעת מקצועי של המאמן הלאומי.

שימור מעמד ספורטאים המשרתים בפועל, שלא דורגו בסעיפים 1 עד 16 דלעיל

17. ספורטאי בענף אישי, המדורג בשליש העליון באליפות ישראל מעל גיל לנוער, ובלבד שבאליפות זו השתתפו 8 ספורטאים לפחות. מלבד ענפי קרב, שבהם השתתפו 8 ספורטאים בכל קטגוריית משקל ועל הספורטאי לנצח 2 קרבות לפחות, ובענף הטניס 1 נקודה גברים ATP או נשים WTA, בזוגות 4 נקודות ATP לגברים או 4 נקודות WTA לנשים.

18. בענפי כדור, ספורטאי בכדורגל או בכדורסל, השייך לסגל הקבוצה באחת מ-2 הליגות הבכירות, וביתר ענפי הכדור שייך לסגל בליגה הבכירה בלבד.

* במקצועות האתלטיקה בכל אחת מדרגות ההישג דלעיל (1 – 18) תנאי הכרחי להכרת ההישג הוא צבירת 700 נקודות ומעלה בטבלה ההונגרית במקצועות הזריקה, וביתר המקצועות 800 נקודות ומעלה, ובמקצועות השחייה בכל אחת מדרגות ההישג דלעיל (1 – 18) תנאי הכרחי להכרת ההישג הוא צבירת 700 נקודות ומעלה לספורטאים ו-650 נקודות ומעלה לספורטאיות, שחייך אשר קבע את התוצאה במשחה שאינו אולימפי או בתנאים שאינם אולימפיים (בריכת 25 מ'), יגרעו 25 נקודות מהנקודות אשר מזכה אותו תוצאתו.

סדרי עדיפות לאישור ספורטאים:

1. בשני הענפים הקבוצתיים הבכירים יוקצו מספר ספורטאים כמספר הספורטאים בטופס המשחק הבינ"ל של 2 נבחרות $1.75 \times$ (לדוגמא – כדורסל 12 ספורטאים בטופס כפול $1.75 = 21$)

2. בשני ענפי הספורט הקבוצתיים הבכירים הבאים בתור, יוקצו מספר ספורטאים כמספר הספורטאים בטופס המשחק הבינ"ל של 2 נבחרות.
3. בענפי הספורט טריאתלון ואופנים, יוקצו לפחות 8 ספורטאים. בשני ענפים אלה 8 ספורטאים הם צוות הכרחי לאימון.
4. במקרה של שוויון בין מועמדים בענפים אישיים, תינתן עדיפות לענפים מועדפים כפי שהומלצו ע"י מינהל הספורט והועד האולימפי.

הנחיות, נהלים ודרכי ביצוע:

1. איגודי הספורט ידווחו למינהל הספורט את שמות החיילים, מועד הגיוס, הישגם הספורטיבי בהתאם לרשום מעלה באמות המידה, דירוג הספורטאים עם הנימוקים הרלוונטיים לענף.
2. ספורטאי עילוי בענף אישי ידון עם שלטונות צה"ל רק לאחר הצגת אישור לימודים להשכלה גבוהה המשולבים באימונים ותחרויות.
3. ספורטאי עילוי בענף קבוצתי ידון עם שלטונות צה"ל רק לאחר הצגת חוזה עם קבוצה בליגה בכירה באחת ממדינות אירופה.
4. אחת ל-4 חודשים יוגש דו"ח מעקב מכל איגוד לגבי הספורטאים המצטיינים והפעילים (ראה נספח דוגמא לדו"ח מעקב).